

iMovie '08 Aan de slag

Maak kennis met iMovie en geef een nieuwe dimensie aan de manier waarop u uw videomateriaal afspeelt, bekijkt, bewaart en deelt.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1

4 Welkom bij iMovie '08

- 5 De iMovie-interface
- 5 Eén videobibliotheek
- 6 Videomateriaal bekijken en afspelen
- 6 Videovoorstellingen maken
- 6 Videostructuren
- 7 Het doel van de oefening
- 7 Voordat u begint
- 8 De benodigdheden

Hoofdstuk 2

k 2 9 Leren werken met iMovie

- 9 Stap 1: videomateriaal in iMovie importeren
- 10 Het cameratype vaststellen en het videomateriaal importeren
- 20 Stap 2: uw videobibliotheek indelen en de video bekijken
- 20 iMovie-gebeurtenissen
- 22 Het bronvideomateriaal bekijken
- 25 Het bronvideomateriaal selecteren
- 27 Videomateriaal als favoriet of voor verwijdering markeren
- 29 Videomateriaal sorteren (filteren)
- 30 Stap 3: videobeelden verfraaien en het geluidsvolume aanpassen
- 30 Videobeelden uitsnijden
- 32 Het fragmentvolume aanpassen
- 34 Stap 4: een iMovie-project aanmaken
- 34 Een iMovie-project starten
- 35 Videomateriaal aan een project toevoegen
- 37 Achtergrondmuziek aan uw project toevoegen
- **39** Ongewenste beelden uit projectfragmenten verwijderen
- 41 Het resultaat van bewerkingen bekijken
- 42 Overgangen tussen fragmenten in een project opnemen
- 43 Een titel aan een project toevoegen
- 45 Geluidseffecten en een voice-over aan uw project toevoegen
- 47 Foto's met bewegingseffecten aan uw project toevoegen

- 49 Stap 5: uw film aan anderen laten zien
- 50 Een film publiceren voor weergave op een iPod, een iPhone of Apple TV
- 50 Uw voltooide film naar iDVD, iWeb of andere programma's sturen
- 51 Rechtstreeks op het internet publiceren
- 53 Nieuwe mogelijkheden blijven ontdekken met iMovie
- 54 Meer hulpinformatie

Welkom bij iMovie '08

1

Met iMovie '08 kunt u op een totaal nieuwe manier al uw videomateriaal bewerken, bewaren en aan anderen laten zien.

U kunt videomateriaal uit verschillende bronnen en van uiteenlopende apparaten naar iMovie overbrengen, zodat u er op elk gewenst moment van kunt genieten. Hebt u ook zoveel fragmenten op uw digitale camera of camcorder? Of dozen vol schijven en cassettes op zolder staan? Als u ze aan uw videobibliotheek toevoegt, kunt u er altijd plezier van hebben. U kunt al uw films bekijken zonder dat u uw camcorder tevoorschijn hoeft te halen en op uw computer of televisie hoeft aan te sluiten. U kunt op één en dezelfde plek de speciale gebeurtenissen, perioden en personen uit uw leven bekijken. Met iMovie ordent en catalogiseert u uw videobeelden in een handomdraai, maakt u eenvoudig onderscheid tussen fraaie en matige beelden en kunt u gericht naar bepaalde fragmenten zoeken.

U kunt snel eenvoudige filmpjes maken, titels aan videomateriaal toevoegen, overgangen tussen fragmenten aanbrengen en achtergrondmuziek of een voice-over toevoegen. Met iMovie kunt u uw filmpjes bovendien moeiteloos delen met familie en vrienden via het internet, uw computer, uw iPod, iPhone of via uw Apple TV.

Het is verstandig de volgende gedeelten door te nemen voordat u met de oefening in hoofdstuk 2 begint om vertrouwd te maken met de mogelijkheden en voorzieningen in iMovie voor het afspelen, ordenen en bewerken van uw videomateriaal. Zelfs als u al met een eerdere versie van iMovie of met een ander videobewerkingsprogramma hebt gewerkt, zijn de volgende gedeelten interessant voor u. U zult ontdekken waarom iMovie '08 zo'n weergaloos programma is.

De iMovie-interface

Het hoofdvenster van iMovie, dat hieronder wordt afgebeeld, bevat alle functies voor het bekijken, ordenen en bewerken van videomateriaal. In dit venster hebt u toegang tot nagenoeg elke functie die u tijdens het werken met uw video's nodig hebt.

Gebeurtenisbibliotheek

Hier worden de namen weergegeven van alle gebeurtenissen die u op video hebt vastgelegd en naar iMovie hebt overgebracht. Bronmateriaal Hier wordt de inhoud weergegeven van de gebeurtenissen die u hebt geselecteerd in de gebeurtenisbibliotheek.

Eén videobibliotheek

Door al uw videomateriaal vanuit allerlei bronnen naar iMovie over te brengen, creëert u één *videobibliotheek* waarin uw videomateriaal overzichtelijk bij elkaar staat. Als u een bepaalde gebeurtenis wilt bekijken, selecteert u gewoon de naam van de gebeurtenis in de bibliotheek, op dezelfde manier als u een boek openslaat om de tekst op de pagina's te lezen. U kunt al het videomateriaal van een bepaalde gebeurtenis, bijvoorbeeld uw laatste vakantie, bij elkaar zetten, zelfs als u dit materiaal met verschillende apparaten en in verschillende videostructuren hebt opgenomen. Vervolgens hebt u met één klik toegang tot al het materiaal.

Videomateriaal bekijken en afspelen

Werken met uw videobibliotheek is nog nooit zo eenvoudig geweest. Zodra u een gebeurtenis selecteert, wordt het videomateriaal als het ware als een reeks filmstrips afgespeeld, zodat u elk filmfragment duidelijk kunt zien. Wanneer u met de aanwijzer over de beelden gaat, gaan ze bewegen. Dit wordt 'skimmen' genoemd. Op deze manier kunt u elk gewenst moment in het materiaal bekijken zonder dat u een cassette vooruit of terug hoeft te spoelen of zelfs maar het desbetreffende fragment hoeft te selecteren en af te spelen.

U kunt ook op de spatiebalk drukken of dubbel klikken op een willekeurige positie in het videomateriaal om de video op normale snelheid af te spelen.

Videovoorstellingen maken

Met iMovie maakt u snel en eenvoudig de beste filmpjes. De eenvoudigste manier om een prachtige videofilm te maken is door een videovoorstelling te maken. Deze bestaat uit een reeks korte videofragmenten van gelijke lengte die alleen de beste seconden aan videomateriaal uit uw bibliotheek bevatten. Met iMovie zet u een dergelijke voorstelling bijna moeiteloos in elkaar en kunt u bovendien nog achtergrondmuziek toevoegen, zodat u een flitsend filmpje creëert dat u met trots aan anderen zult willen laten zien.

Videostructuren

Tegenwoordig kunt u overal videomateriaal opnemen met behulp van een groot aantal verschillende videoapparaten. Er bestaan inmiddels nieuwe typen camcorders waarmee u beelden op mini-dvd's, harde schijven of flashgeheugenkaarten kunt vastleggen. Zelfs de meeste digitale fotocamera's kunnen tegenwoordig videobeelden opnemen, net als een groot aantal andere mobiele apparaten. Waarschijnlijk worden uw videobeelden op al deze apparaten in een andere bestandsstructuur vastgelegd. Dit is met iMovie geen enkel probleem. U kunt video vanuit een van de volgende bronnen in uw iMovie-videobibliotheek importeren:

Type camera	Opnamemedium	Videobestandsstructuur
USB-camcorders (Random Access-apparatuur)	HDD (harde schijf)	MPEG-2 en AVCHD
	Dvd (kleinformaat dvd van 8 cm)	
	Flash (geheugenkaart)	
FireWire-camcorders	Mini-DV-cassette	DV (standaard) en HDV
		(High Definition-video)
iSight-camera	Harde schijf	QuickTime-film
	(van uw computer)	
Digitale fotocamera's	Flash	MPEG-2, MPEG-4 en andere
Mobiele telefoons met camera (automatisch toegevoegd via iPhoto)		

Behalve vanuit deze videobronnen is het ook mogelijk om videomateriaal toe te voegen vanuit filmbestanden die al op uw harde schijf zijn opgeslagen (ook vanuit projecten die in iMovie HD zijn gemaakt).

Opmerking: Voor de ondersteuning van AVCHD-videomateriaal is een Intel-processor vereist. Ga voor meer informatie over AVCHD-camcorders naar www.apple.com/nl/ilife/systemrequirements.html.

Het doel van de oefening

Door de oefening in hoofdstuk 2 uit te voeren, komt u alles te weten over het importeren van videomateriaal in iMovie, en het ordenen, sorteren en beheren van het materiaal. In deze oefening leert u het volgende:

- Videomateriaal in iMovie importeren
- Videomateriaal in gebeurtenissen opnemen
- Uw favoriete segmenten markeren zodat u deze eenvoudig kunt terugvinden
- Segmenten markeren die u wilt verwijderen
- Het geluid van videomateriaal verbeteren
- · Overtollige achtergrond uit opnamen snijden voor een close-upbeeld
- Een videovoorstelling maken
- Een foto toevoegen met pan- en zoomeffecten (het zogenaamde Ken Burns-effect)
- Uw voltooide film aan anderen laten zien

Voordat u begint

U kunt dit document afdrukken voordat u begint, maar het is ook mogelijk het PDFbestand tijdens de oefening geopend te houden. U hoeft de oefening niet in één keer uit te voeren. Gedeelten waar u nog niet aan toe bent, kunt u gewoon overslaan om u te richten op de taken die u onder de knie wilt krijgen.

Voor veel taken die in deze oefening (en in iMovie Help) worden beschreven, moet u menucommando's kiezen. Deze worden als volgt weergegeven:

Kies 'Wijzig' > 'Kopieer'.

De eerste term na 'Kies' is de naam van een menu in de menubalk van iMovie. De term (of de termen) volgend op het punthaakje is het commando dat u uit het desbetreffende menu moet kiezen.

De benodigdheden

Om alle stappen in de oefening te kunnen uitvoeren, hebt u het volgende nodig:

- Digitaal videomateriaal op een van de apparaten die worden vermeld in de tabel op pagina 6, of videomateriaal dat is opgeslagen op de harde schijf van uw computer of op een externe harde schijf die met behulp van een FireWire-kabel op uw computer is aangesloten.
- Ten minste enkele GB's aan beschikbare opslagruimte op de harde schijf van uw computer of op een externe harde schijf die met een FireWire-kabel op de computer is aangesloten. (Hoeveel ruimte u precies nodig hebt, is afhankelijk van de videostructuur die u gebruikt. Raadpleeg de instructies voor het importeren van videomateriaal vanaf uw opnameapparaat voor meer informatie.)

Als u geen videomateriaal hebt, kunt u evengoed een videovoorstelling maken met de foto's uit uw iPhoto-bibliotheek. Door naar hartenlust te experimenteren, ontdekt u alle mogelijkheden van iMovie.

Leren werken met iMovie

Haal uw oude DV-cassettes maar tevoorschijn of importeer uw videomateriaal vanaf de nieuwste videoapparatuur. Met iMovie kunt u uw videomateriaal importeren, ordenen en bewerken, zodat al die momenten van vroeger weer tot leven komen.

In deze oefening brengt u uw videomateriaal over naar iMovie, deelt u de gebeurtenisbibliotheek in en navigeert u door de videobeelden. U zoekt en markeert uw favoriete gedeelten, zodat u ze later snel kunt terugvinden, en u markeert de gedeelten die u wilt verwijderen. U gaat het videomateriaal inkorten en uitsnijden, en u maakt een videovoorstelling met titels, overgangen, foto's en muziek aan die u direct aan uw vrienden kunt laten zien via het internet, een iPod of op een highdefinition tv (HDTV) met uw Apple TV.

Stap 1: videomateriaal in iMovie importeren

Voordat u met uw videomateriaal aan de slag kunt, moet u het materiaal eerst naar iMovie overbrengen. Bij het importeren van videomateriaal in iMovie worden de beelden niet van het opnameapparaat gewist.

In deze stap opent u iMovie, importeert u videomateriaal vanaf een opnameapparaat of uit een videobestand dat u op een harde schijf hebt bewaard en begint u met het samenstellen van een videobibliotheek.

iMovie openen

 Klik dubbel op het iMovie-symbool in de map 'Programma's' of klik op het programmasymbool in het Dock.

Als u iMovie voor het eerst opent, verschijnt het iMovie-venster (zie onderstaande afbeelding).

Het cameratype vaststellen en het videomateriaal importeren

U kunt videomateriaal op verschillende manieren in iMovie importeren. Volg de instructies die bedoeld zijn voor het videomateriaal waarmee u werkt en ga vervolgens verder met "Stap 2: uw videobibliotheek indelen en de video bekijken" op pagina 20.

- Als u beschikt over een camcorder die opneemt op dvd, harde schijf (HDD) of flashgeheugenkaart, raadpleegt u pagina 11.
- Als u werkt met videomateriaal op een cassette in een digitale camcorder met FireWire-aansluiting, raadpleegt u pagina 14.
- Als u werkt met videomateriaal in uw iPhoto-bibliotheek, raadpleegt u pagina 16.
- Als u videomateriaal direct in iMovie wilt opnemen, raadpleegt u pagina 17.
- Als u werkt met videomateriaal in een bestaand iMovie-project of elders op een harde schijf, raadpleegt u pagina 18.

Camcorders die opnemen op dvd, harde schijf (HDD) of flashgeheugenkaart

Deze apparaten kunt u met behulp van een USB-kabel op uw computer aansluiten. Dergelijke apparaten worden Random Access-apparaten genoemd. Hiermee wordt bedoeld dat u willekeurige videofragmenten kunt selecteren en importeren. U hoeft het videomateriaal dus niet te importeren terwijl het wordt afgespeeld, zoals bij traditionele camcorders met een cassette.

Opmerking: Voor de ondersteuning van AVCHD-videomateriaal is een Intel-processor vereist. Ga voor meer informatie over AVCHD-camcorders naar www.apple.com/nl/ilife/systemrequirements.html.

Videomateriaal vanaf een Random Access-apparaat importeren

1 Stel het apparaat in op de pc- of computermodus en sluit het apparaat met behulp van een USB-kabel op de computer aan. (Raadpleeg de documentatie bij het apparaat voor specifieke instructies voor het aansluiten van het apparaat op een computer.)

In de onderstaande afbeelding ziet u hoe u een camcorder op een iMac aansluit met behulp van een USB-kabel.

Als de camcorder goed is aangesloten, wordt het importeervenster geopend. In dit venster worden alle videofragmenten weergegeven die zich op het apparaat bevinden.

Als u videobeelden met de HD-structuur (high definition) importeert, wordt het venster '1080i HD-importinstelling' geopend. Als u geen videomateriaal met de 1080i-structuur importeert, klikt u op 'OK'. Als u wel videomateriaal met de 1080i-structuur importeert of als u dit later wilt doen, selecteert u het formaat waarin u het materiaal wilt importeren. Het formaat 'Groot' wordt over het algemeen aanbevolen (onder andere voor de weergave via een Apple TV), omdat met deze instelling ruimte wordt bespaard en omdat het materiaal met deze instelling op bepaalde computers vloeiender wordt afgespeeld. Als uw camcorder echter HD-beelden opneemt met de volledige 1920-bij-1080-structuur en als u deze beelden gebruikt om uit te zenden of te exporteren naar Final Cut Pro, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080'. Met deze instelling blijft de originele kwaliteit van het videomateriaal beter behouden, maar wordt er meer schijfruimte gebruikt. (Voor meer informatie over dit onderwerp zoekt u in iMovie Help op "1080i".)

Opmerking: Als u een dvd-camcorder op uw Mac aansluit, wordt het programma Dvd-speler mogelijk geopend. Als dit gebeurt, sluit u Dvd-speler.

- 2 Klik op 'Importeer alles' om alle fragmenten te importeren.
- 3 Kies uit het venstermenu 'Bewaar in' de schijf waarop u het geïmporteerde videomateriaal wilt bewaren.

U kunt elke ondersteunde harde schijf kiezen die op de computer is aangesloten met behulp van een FireWire-kabel. Voor één uur aan SD-videomateriaal (DV) hebt u ongeveer 13 GB schijfruimte nodig en voor één uur aan HD-videomateriaal (High Definition) hebt u ongeveer 40 GB schijfruimte nodig. Zorg er dus voor dat er voldoende ruimte vrij is op de schijf die u kiest. In het venstermenu wordt de hoeveelheid vrije ruimte op elke schijf tussen haakjes achter de naam van de schijf aangegeven.

- 4 Geef op hoe u het geïmporteerde videomateriaal in uw gebeurtenisbibliotheek wilt ordenen:
  - Om het geïmporteerde videomateriaal aan een bestaande gebeurtenis toe te voegen, selecteert u 'Voeg toe aan bestaande gebeurtenis' en kiest u vervolgens de naam van de gebeurtenis uit het venstermenu.
  - Als u een nieuwe gebeurtenis wilt aanmaken, geeft u een naam voor de gebeurtenis op in het veld 'Maak nieuwe gebeurtenis aan' (bijvoorbeeld 'Verjaardagsfeest').
    Als u een nieuwe gebeurtenis wilt aanmaken voor elke dag waarop het videomateriaal is opgenomen, schakelt u het aankruisvak 'Splits dagen in nieuwe gebeurtenissen' in.
- 5 Als u videobeelden met de 1080i-structuur importeert, selecteert u een formaat uit het venstermenu.

Het formaat 'Groot' biedt voldoende kwaliteit voor weergave op een HDTV (highdefinition televisie) en voor de meeste andere toepassingen. Als u uw film echter naar Final Cut Pro wilt exporteren of het originele formaat van uw film wilt behouden, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080' uit het venstermenu 'Importeer 1080i-video als'. 6 Klik op 'OK'.

Afhankelijk van het aantal minuten aan videomateriaal dat u importeert, kan het importeren van het videomateriaal en het genereren van miniatuurafbeeldingen van alle fragmenten enige minuten tot meer dan een uur in beslag nemen. De voortgangsbalken in het importeervenster geven aan welk fragment momenteel wordt geïmporteerd en hoe snel het importeren verloopt.

7 Wanneer u klaar bent met het importeren van het videomateriaal, schakelt u de camcorder uit en koppelt u de deze los van de computer.

Specifiek videomateriaal vanaf een Random Access-apparaat importeren

Als u niet de gehele inhoud van het apparaat wilt importeren, importeert u uitsluitend de gewenste videofragmenten. Met behulp van de afspeelregelaars onder het weergavegebied in het importeervenster kunt u de fragmenten bekijken om te bepalen welke fragmenten u wilt importeren. Voor deze oefening wordt geadviseerd ten minste tien of vijftien minuten aan videomateriaal te importeren waarmee u kunt werken.

Nadat u het apparaat op de computer hebt aangesloten volgens de bovenstaande instructies, voert u een van de volgende handelingen uit.

Het grootste gedeelte van de videofragmenten importeren

- 1 Stel de schakelaar links in het importeervenster in op 'Handmatig'.
- 2 Schakel de aankruisvakken uit onder de fragmenten die u niet wilt importeren.
- 3 Klik op 'Importeer gemarkeerde'.
- 4 Ga door met stap 3 tot en met 6 (zie pagina 12).

Slechts enkele videofragmenten importeren

- 1 Stel de schakelaar links in het importeervenster in op 'Handmatig'.
- 2 Klik op 'Deselecteer alles'.
- 3 Schakel de aankruisvakken in onder de fragmenten die u wilt importeren.
- 4 Klik op 'Importeer gemarkeerde'.
- 5 Ga door met stap 3 tot en met 6 (zie pagina 12).

Wanneer u klaar bent met het importeren van het videomateriaal, kunt u op de verwijderknop naast het venstermenu 'Camera' klikken en vervolgens de camcorder uitschakelen en van de computer loskoppelen.

Digitale camcorders met FireWire-aansluiting

Als u gebruikmaakt van een mini-DV-camcorder met een DV- of HDV-cassette die u op de computer kunt aansluiten met behulp van een FireWire-kabel, importeert u het videomateriaal terwijl de cassette wordt afgespeeld.

Videomateriaal importeren vanaf een camcorder met een FireWire-verbinding

- 1 Stel de camcorder in op de VTR-modus (Video Tape Recorder-modus; op sommige camcorders wordt dit de Play- of VCR-modus genoemd) en zet het apparaat aan als het niet automatisch wordt ingeschakeld.
- 2 Sluit de camcorder met behulp van een FireWire-kabel op de computer aan.

In de onderstaande afbeelding ziet u hoe u een camcorder op een iMac aansluit met behulp van een FireWire-kabel.

Als het apparaat goed is aangesloten, wordt het importeervenster geopend.

Als u videobeelden met de HD-structuur (high definition) importeert, wordt het venster '1080i HD-importinstelling' geopend. Als u geen videomateriaal met de 1080i-structuur importeert, klikt u op 'OK'. Als u wel videomateriaal met de 1080i-structuur importeert of als u dit later wilt doen, selecteert u het formaat waarin u het materiaal wilt importeren. Het formaat 'Groot' wordt over het algemeen aanbevolen (onder andere voor de weergave via een Apple TV), omdat met deze instelling ruimte wordt bespaard en omdat het materiaal met deze instelling op bepaalde computers vloeiender wordt afgespeeld. Als uw camcorder echter HD-beelden opneemt met de volledige 1920-bij-1080-structuur en als u deze beelden gebruikt om uit te zenden of te exporteren naar Final Cut Pro, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080'. Met deze instelling blijft de originele kwaliteit van het videomateriaal beter behouden, maar wordt er meer schijfruimte gebruikt. (Voor meer informatie over dit onderwerp zoekt u in iMovie Help op "1080i".)

- 3 Zorg ervoor dat de schakelaar links in het venster op 'Automatisch' is ingesteld.
- 4 Klik op 'Importeer'.
- 5 Kies uit het venstermenu 'Bewaar in' de schijf waarop u het geïmporteerde videomateriaal wilt bewaren.

U kunt elke ondersteunde harde schijf kiezen die op de computer is aangesloten met behulp van een FireWire-kabel. Voor één uur aan SD-videomateriaal (DV) hebt u ongeveer 13 GB schijfruimte nodig en voor één uur aan HD-videomateriaal (High Definition) hebt u ongeveer 40 GB schijfruimte nodig. Zorg er dus voor dat er voldoende ruimte vrij is op de schijf die u kiest. In het venstermenu wordt de hoeveelheid vrije ruimte op elke schijf tussen haakjes achter de naam van de schijf aangegeven.

- 6 Geef op hoe u het geïmporteerde videomateriaal in uw gebeurtenisbibliotheek wilt ordenen:
  - Om het geïmporteerde videomateriaal aan een bestaande gebeurtenis toe te voegen, selecteert u 'Voeg toe aan bestaande gebeurtenis' en kiest u vervolgens de naam van de gebeurtenis uit het venstermenu.
  - Als u een nieuwe gebeurtenis wilt aanmaken, geeft u een naam voor de gebeurtenis op in het veld 'Maak nieuwe gebeurtenis aan' (bijvoorbeeld 'Verjaardagsfeest'). Als u een nieuwe gebeurtenis wilt aanmaken voor elke dag waarop het videomateriaal is opgenomen, schakelt u het aankruisvak 'Splits dagen in nieuwe gebeurtenissen' in.
- 7 Als u videobeelden met de 1080i-structuur importeert, selecteert u een formaat uit het venstermenu.

Het formaat 'Groot' biedt voldoende kwaliteit voor weergave op een HDTV (highdefinition televisie) en voor de meeste andere toepassingen. Als u uw film echter naar Final Cut Pro wilt exporteren of het originele formaat van uw film wilt behouden, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080' uit het venstermenu 'Importeer 1080i-video als'.

8 Klik op 'OK'.

De cassette in de camcorder wordt automatisch teruggespoeld, waarna al het videomateriaal op de cassette wordt geïmporteerd en de cassette weer wordt teruggespoeld.

De cassette wordt afgespeeld terwijl het videomateriaal wordt geïmporteerd. U kunt de video ondertussen bekijken (het geluid wordt alleen via de camcorder afgespeeld), maar het is niet nodig dat u bij het importeren aanwezig bent. Het importeren van het videomateriaal kan langer duren dan het afspelen. Zodra het videomateriaal is geïmporteerd, worden miniatuurafbeeldingen van alle videofragmenten gegenereerd. Dit duurt enkele minuten.

9 Wanneer u klaar bent met het importeren van het videomateriaal, kunt u de camcorder uitschakelen en van de computer loskoppelen.

Bepaald videomateriaal vanaf een FireWire-camcorder importeren

Als u niet de gehele inhoud van de cassette wilt importeren, importeert u uitsluitend de gewenste opnamen. Voor deze oefening wordt geadviseerd ten minste tien of vijftien minuten aan videomateriaal te importeren waarmee u kunt werken.

Nadat u de camcorder op de computer hebt aangesloten volgens de bovenstaande instructies, gaat u als volgt te werk.

Bepaald videomateriaal importeren

- 1 Stel de schakelaar links in het importeervenster in op 'Handmatig'.
- 2 Met de afspeelknoppen in het importeervenster kunt u de cassette terugspoelen, vooruitspoelen en de inhoud ervan bekijken.

Nadat u het videomateriaal hebt bekeken, spoelt u de cassette tot het punt waarop u het importeren wilt starten.

3 Klik op 'Importeer' en ga vervolgens door met stap 5 tot en met 8 (zie pagina 15).

De film wordt geïmporteerd vanaf het gewenste punt.

- 4 Klik op 'Stop' als u het importeren wilt beëindigen. Telkens als u het importeren stopt, worden er miniaturen voor het geïmporteerde videomateriaal gegenereerd. Dit kan enige minuten duren.
- 5 Als u nog meer videomateriaal wilt importeren, herhaalt u stap 2 tot en met 4 hierboven.
- 6 Wanneer u klaar bent met het importeren van het videomateriaal, kunt u de camcorder uitschakelen en van de computer loskoppelen.

Videomateriaal in uw iPhoto-bibliotheek

Videomateriaal dat u van uw digitale fotocamera of uw mobiele telefoon met camera naar uw iPhoto-bibliotheek hebt gedownload, is automatisch beschikbaar als u iMovie opent. Selecteer 'iPhoto-video's' in de gebeurtenisbibliotheek en selecteer de gewenste gebeurtenis. (Als u gedetailleerde informatie zoekt over de manier waarop u videomateriaal aan uw iPhoto-bibliotheek toevoegt, opent u het programma iPhoto en raadpleegt u iPhoto Help.)

Opmerking: alleen videostructuren die compatibel zijn met iMovie verschijnen in de gebeurtenisbibliotheek.

Videomateriaal rechtstreeks in iMovie opnemen

Als uw Mac is voorzien van een ingebouwde iSight-camera, of als u een iSight-camera of een andere compatibele webcamera of camcorder met behulp van een FireWirekabel op de computer hebt aangesloten, kunt u direct in iMovie videomateriaal opnemen en gebruiken.

Direct in iMovie opnemen

- 1 Sluit de iSight-camera aan als uw Mac niet is voorzien van een ingebouwde iSight-camera (of sluit een andere webcamera of camcorder met een FireWireaansluiting aan).
- 2 Klik op de importeerknop om het importeervenster te openen.

- 3 Als u meer dan één apparaat op de computer hebt aangesloten, kiest u de gewenste camera uit het venstermenu 'Camera'.
- 4 Klik op 'Leg vast'.
- 5 Kies uit het venstermenu 'Bewaar in' de schijf waarop u het opgenomen videomateriaal wilt bewaren.

U kunt elke ondersteunde harde schijf kiezen die op de computer is aangesloten met behulp van een FireWire-kabel. Voor één uur video kunnen meerdere gigabytes aan schijfruimte nodig zijn, dus zorg dat er voldoende ruimte vrij is op de schijf die u kiest. In het venstermenu wordt de hoeveelheid vrije ruimte op elke schijf tussen haakjes achter de naam van de schijf aangegeven.

- 6 Geef op hoe u het videomateriaal dat u hebt vastgelegd in uw gebeurtenisbibliotheek wilt ordenen:
  - Als u een nieuwe gebeurtenis wilt aanmaken voor het videomateriaal dat u hebt vastgelegd, geeft u een naam voor de gebeurtenis op in het veld 'Maak nieuwe gebeurtenis aan' (bijvoorbeeld 'Verjaardagsfeest').
  - Om het videomateriaal dat u hebt vastgelegd toe te voegen aan een bestaande gebeurtenis, klikt u op 'Voeg toe aan bestaande gebeurtenis' en kiest u vervolgens de naam van de gebeurtenis uit het venstermenu.
- 7 Als u de opname wilt starten, klikt u op 'OK'. De opname wordt door iMovie onmiddellijk gestart.
- 8 U kunt op elk moment op 'Stop' klikken om de opname te stoppen.

U kunt de opname zo vaak starten en stoppen als u wilt. Telkens als u de opname stopt, worden er miniaturen voor het videomateriaal gegenereerd. Telkens als u de opname opnieuw start, kunt u een nieuwe gebeurtenis aanmaken of op 'OK' klikken om het videomateriaal aan dezelfde gebeurtenis toe te voegen. 9 Als u al het gewenste materiaal hebt opgenomen, klikt u op de knop 'Gereed'.

iMovie HD-projecten of andere filmbestanden op de harde schijf

U kunt videomateriaal importeren dat u al hebt opgeslagen op de harde schijf van de computer of op een ondersteunde externe harde schijf die u met behulp van een FireWire-kabel op de computer hebt aangesloten.

Videomateriaal vanaf een harde schijf importeren

1 Kies 'Archief' > 'Importeer films' en zoek het project in het importeervenster.

Als u videobeelden met de HD-structuur (high definition) importeert, wordt het venster '1080i HD-importinstelling' geopend. Als u geen videomateriaal met de 1080i-structuur importeert, klikt u op 'OK'. Als u wel videomateriaal met de 1080i-structuur importeert of als u dit later wilt doen, selecteert u het formaat waarin u het materiaal wilt importeren. Het formaat 'Groot' wordt over het algemeen aanbevolen (onder andere voor de weergave via een Apple TV), omdat met deze instelling ruimte wordt bespaard en omdat het materiaal met deze instelling op bepaalde computers vloeiender wordt afgespeeld. Als uw camcorder echter HD-beelden opneemt met de volledige 1920-bij-1080-structuur en als u deze beelden gebruikt om uit te zenden of te exporteren naar Final Cut Pro, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080'. Met deze instelling blijft de originele kwaliteit van het videomateriaal beter behouden, maar wordt er meer schijfruimte gebruikt. (Voor meer informatie over dit onderwerp zoekt u in iMovie Help op "1080i".)

2 Kies uit het venstermenu 'Bewaar in' de schijf waarop u de opname wilt bewaren.

U kunt elke ondersteunde harde schijf kiezen die op de computer is aangesloten met behulp van een FireWire-kabel. Voor één uur video kunnen meerdere gigabytes aan schijfruimte nodig zijn, dus zorg dat er voldoende ruimte vrij is op de schijf die u kiest. In het venstermenu wordt de hoeveelheid vrije ruimte op elke schijf tussen haakjes achter de naam van de schijf aangegeven.

- 3 Geef op hoe u het geïmporteerde videomateriaal in uw gebeurtenisbibliotheek wilt ordenen:
  - Als u een nieuwe gebeurtenis wilt aanmaken voor het geïmporteerde videomateriaal, geeft u een naam voor de gebeurtenis op in het veld 'Naam van gebeurtenis' (bijvoorbeeld 'Verjaardagsfeest').
  - Om het geïmporteerde videomateriaal aan een bestaande gebeurtenis toe te voegen, selecteert u 'Voeg toe aan bestaande gebeurtenis' en kiest u vervolgens de naam van de gebeurtenis uit het venstermenu.
- 4 Als u videobeelden met de 1080i-structuur importeert, selecteert u een formaat uit het venstermenu.

Het formaat 'Groot' biedt voldoende kwaliteit voor weergave op een HDTV (highdefinition televisie) en voor de meeste andere toepassingen. Als u uw film echter naar Final Cut Pro wilt exporteren of het originele formaat van uw film wilt behouden, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080' uit het venstermenu 'Importeer 1080i-video als'.

- 5 Geef op wat u met de oorspronkelijke bestanden wilt doen:
  - Selecteer 'Verplaats bestanden' als u de oorspronkelijke bestanden wilt verwijderen nadat ze naar iMovie zijn gekopieerd.
  - Selecteer 'Kopieer bestanden' om de oorspronkelijke bestanden intact te laten, zelfs nadat ze naar iMovie zijn gekopieerd.
- 6 Klik op 'Importeer'.

U kunt ook videomateriaal importeren uit een project dat met iMovie HD is aangemaakt. Als u een iMovie HD-project importeert, wordt alleen het videomateriaal dat oorspronkelijk vanaf een camcorder in het project is geïmporteerd, in iMovie geïmporteerd. Videomateriaal dat vanuit de Finder naar het project is gesleept, wordt niet geïmporteerd. De fragmenten in het weergavevenster worden aan de videobibliotheek toegevoegd en worden als gebeurtenis gegroepeerd. De fragmenten van de tijdbalk worden in een nieuw iMovie-project geplaatst. Alle overgangen worden door de overgang 'Overvloeien' vervangen. Er worden geen titels, effecten, muziek, geluidseffecten of foto's in iMovie geïmporteerd. Alle hoofdstukmarkeringen gaan ook verloren.

Een bestaand iMovie-project importeren

 Kies 'Archief' > 'Importeer iMovie HD-project' en blader in het importeervenster naar het project.

Als u videobeelden met de HD-structuur (high definition) importeert, wordt het venster '1080i HD-importinstelling' geopend. Als u geen videomateriaal met de 1080i-structuur importeert, klikt u op 'OK'. Als u wel videomateriaal met de 1080i-structuur importeert of als u dit later wilt doen, selecteert u het formaat waarin u het materiaal wilt importeren. Het formaat 'Groot' wordt over het algemeen aanbevolen (onder andere voor de weergave via een Apple TV), omdat met deze instelling ruimte wordt bespaard en omdat het materiaal met deze instelling op bepaalde computers vloeiender wordt afgespeeld. Als uw camcorder echter HD-beelden opneemt met de volledige 1920-bij-1080-structuur en als u deze beelden gebruikt om uit te zenden of te exporteren naar Final Cut Pro, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080'. Met deze instelling blijft de originele kwaliteit van het videomateriaal beter behouden, maar wordt er meer schijfruimte gebruikt. (Voor meer informatie over dit onderwerp zoekt u in iMovie Help op "1080i".)

Uw iMovie-projecten worden standaard bewaard in uw map 'Films'.

2 Kies uit het venstermenu 'Bewaar in' de schijf waarop u het project wilt bewaren.

U kunt elke ondersteunde harde schijf kiezen die op de computer is aangesloten met behulp van een FireWire-kabel. Voor één uur aan SD-videomateriaal (DV) hebt u ongeveer 13 GB schijfruimte nodig en voor één uur aan HD-videomateriaal (High Definition) hebt u ongeveer 40 GB schijfruimte nodig. Zorg er dus voor dat er voldoende ruimte vrij is op de schijf die u kiest. In het venstermenu wordt de hoeveelheid vrije ruimte op elke schijf tussen haakjes achter de naam van de schijf aangegeven.

3 Als u videobeelden met de 1080i-structuur importeert, selecteert u een formaat uit het venstermenu.

Het formaat 'Groot' biedt voldoende kwaliteit voor weergave op een HDTV (highdefinition televisie) en voor de meeste andere toepassingen. Als u uw film echter naar Final Cut Pro wilt exporteren of het originele formaat van uw film wilt behouden, kiest u 'Volledig - 1920 x 1080' uit het venstermenu 'Importeer 1080i-video als'.

4 Klik op 'Importeer'.

Stap 2: uw videobibliotheek indelen en de video bekijken

Nadat u het videomateriaal hebt geïmporteerd, kunt u het bekijken. Uw video is in de gebeurtenisbibliotheek op basis van gebeurtenissen gecategoriseerd. U kunt de video direct bekijken, doorzoeken, verfraaien of er doorheen bladeren.

iMovie-gebeurtenissen

Als u videomateriaal in iMovie importeert en van een gebeurtenisnaam voorziet, wordt er een nieuwe gebeurtenis in de gebeurtenisbibliotheek aangemaakt. Deze gebeurtenis wordt onder het jaar opgenomen waarin de gebeurtenis heeft plaatsgevonden. Als u in de gebeurtenisbibliotheek op het driehoekje voor een bepaald jaar klikt, worden alle gebeurtenissen van het desbetreffende jaar weergegeven. Als het videomateriaal van één gebeurtenis meerdere dagen beslaat en u er bij het importeren van het videomateriaal voor hebt gekozen om het materiaal per dag te splitsen, worden de dagen afzonderlijk vermeld.

Wanneer u nieuw videomateriaal importeert, kunt u de naam van een bestaande gebeurtenis opgeven om videomateriaal uit verschillende bronnen in één gebeurtenis te groeperen. Ook kunt u meerdere gebeurtenissen (of gebeurtenisdagen) tot één gebeurtenis samenvoegen of één gebeurtenis in twee delen splitsen. Door gebeurtenissen samen te voegen of te splitsen en door videofragmenten van de ene gebeurtenis naar de andere te verplaatsen, kunt u al uw videomateriaal in betekenisvolle categorieën en perioden ordenen zodat u de opnamen snel kunt terugvinden. Stel, u hebt videomateriaal van een vakantie naar de Galapagoseilanden vanuit meerdere bronnen geïmporteerd. U kunt nu al uw videomateriaal uit deze bronnen groeperen onder een enkele gebeurtenis die u 'Galapagosvakantie' noemt, die vervolgens snel kan worden gevonden in het jaar waarin de vakantie heeft plaatsgevonden.

Als u een gebeurtenis in de gebeurtenisbibliotheek selecteert, wordt al het bijbehorende videomateriaal weergegeven. Als u meerdere gebeurtenissen tegelijk selecteert, wordt het videomateriaal in alle geselecteerde gebeurtenissen weergegeven.

Door meerdere gebeurtenissen bladeren

- Houd de Command-toets (#) ingedrukt terwijl u op de namen van de gebeurtenissen klikt die videomateriaal bevatten waar u doorheen wilt bladeren.
- Selecteer een jaar in de gebeurtenisbibliotheek om door alle gebeurtenissen in dat jaar te bladeren.

Hiermee worden gebeurtenissen per harde schijf gesorteerd.

Gebeurtenissen samenvoegen

 Selecteer de gebeurtenissen in de gebeurtenisbibliotheek en kies 'Archief' > 'Voeg gebeurtenissen samen'.

Een gebeurtenis in tweeën splitsen

 Klik op het videofragment dat u wilt gebruiken als het eerste fragment van de nieuwe gebeurtenis en kies 'Archief' > 'Splits gebeurtenis vóór geselecteerd fragment'.

Een videosegment (fragment) van de ene naar de andere gebeurtenis verplaatsen

 Sleep het naar de naam van de gebeurtenis (in de gebeurtenisbibliotheek) waarnaar u het wilt verplaatsen.

De gebeurtenis verschijnt in de gebeurtenisbibliotheek in het jaar waarin het meest recente fragment van de gebeurtenis is opgenomen.

U kunt de gebeurtenisbibliotheek ook nader sorteren op basis van de harde schijf waarop u de video hebt bewaard. Als de gebeurtenissen op basis van de harde schijf zijn gesorteerd, kunt u door alle gebeurtenissen op één schijf bladeren door de schijfnaam te selecteren.

De gebeurtenisbibliotheek op basis van de harde schijf sorteren

 Klik in de rechterbovenhoek van het paneel 'Gebeurtenisbibliotheek' op de knop met het symbool van een harde schijf.

Meer mogelijkheden voor het ordenen van de gebeurtenisbibliotheek vindt u in het onderwerp 'Gebeurtenissen in de gebeurtenisbibliotheek rangschikken' in iMovie Help.

Het bronvideomateriaal bekijken

Om de videofragmenten te bekijken van een bepaalde gebeurtenis die u in de gebeurtenisbibliotheek hebt aangemaakt, selecteert u de naam van de gebeurtenis. Het videomateriaal in 'Gebeurtenissen' wordt het *bronvideomateriaal* genoemd, aangezien dit materiaal na het importeren onveranderd blijft. Dit materiaal wordt niet gewijzigd door bewerkingen die u in iMovie uitvoert. Dit videomateriaal dient als bron voor het aanmaken van films. Doordat de video als het ware in de vorm van filmstrips op een tafel wordt weergegeven, ziet u duidelijk de chronologisch gesorteerde afbeeldingen waaruit de video is samengesteld. Elke filmstrip staat voor een *videofragment*, een videosegment dat begint op het moment dat u de opname startte en eindigt op het moment dat u de opname stopte. Meestal bestaat een gebeurtenis uit meerdere videofragmenten, één fragment voor elke keer dat u de camera hebt gestart en gestopt tijdens de opname van de gebeurtenis.

Een videofragment wordt aangegeven door een reeks miniatuurafbeeldingen die zijn samengevoegd als een filmstrip.

Een miniatuurafbeelding geeft een videobeeld in een fragment aan.

De rafelige randen geven aan dat dit fragment wordt vervolgd op de regel eronder of een vervolg is van de regel erboven.

> Een aantal afzonderlijke fragmenten met meerdere miniatuurafbeeldingen per fragment

In iMovie wordt standaard voor elke vijf seconden aan videomateriaal in een fragment één afbeelding weergegeven. U kunt deze instelling wijzigen en afhankelijk van uw voorkeur de filmstrips langer of korter maken. De duur van elk fragment is aan het linkeruiteinde zichtbaar wanneer u de aanwijzer erover verplaatst.

De filmstrips langer of korter maken

- Sleep de schuifknop voor fragmentminiaturen naar rechts om het aantal afbeeldingen te verlagen dat per fragment wordt weergegeven, zodat de filmstrip korter wordt.
- Sleep de schuifknop voor fragmentminiaturen naar links om het aantal afbeeldingen te verhogen dat per fragment wordt weergegeven, zodat de filmstrip langer wordt.

Wanneer u de filmstrips langer of korter maakt met deze schuifknop, wordt het videomateriaal zelf niet gewijzigd. Hiermee wijzigt u uitsluitend de weergave van het materiaal tijdens het bewerkingsproces.

Uw video afspelen

Wanneer u de aanwijzer over de filmstrips beweegt, bewegen de afbeeldingen in de filmstrips en de grotere afbeelding in het weergavevenster. De afbeelding in het weergavevenster wordt bepaald door de positie of het *videobeeld* waarop u de aanwijzer in de video plaatst. Als u de aanwijzer heen en weer beweegt over de video, kunt u door de video navigeren, zodat u snel een eerste indruk van de video krijgt.

Wanneer u door de video navigeert, wordt ook het geluid afgespeeld. Als u achterwaarts en voorwaarts door de video navigeert, wordt ook het geluid achterwaarts en voorwaarts afgespeeld. Dat kan handig zijn om te zoeken naar een bepaald fragment in de video. Het kan echter ook voorkomen dat u het geluid liever wilt uitschakelen.

Het geluid tijdens het navigeren uitschakelen

 Klik in de iMovie-knoppenbalk op de knop voor het uitschakelen van het geluid tijdens het navigeren, of kies 'Weergave' > 'Audio-skimming' en zorg dat de optie is uitgeschakeld in het menu.

Hiermee kunt u het geluid tijdens het navigeren uitschakelen.

Om het geluid weer in te schakelen, klikt u nogmaals op de knop. Deze functie is alleen van toepassing op het geluid tijdens het navigeren en heeft geen gevolg voor geluid dat op normale snelheid wordt afgespeeld.

U kunt de video ook op normale snelheid afspelen.

Manieren om video vanaf een willekeurig punt af te spelen:

 Plaats de aanwijzer een paar seconden op de positie waar u met het afspelen wilt beginnen en druk op de spatiebalk.

Als de aanwijzer zich binnen een geel selectievak bevindt, wordt alleen het geselecteerde gedeelte van het videomateriaal afgespeeld. Als u ook de rest wilt afspelen, plaatst u de aanwijzer voor de selectie voordat u op de spatiebalk drukt.

- Klik dubbel op het fragment op de positie waar u met het afspelen wilt beginnen.
- Selecteer een gedeelte van een fragment en kies 'Weergave' > 'Speel af'.

Stoppen met het afspelen van video

 Klik op een willekeurige plaats in het iMovie-venster of druk tijdens het afspelen op de spatiebalk.

Manieren om geselecteerde gebeurtenissen vanaf het begin af te spelen:

- Selecteer een gedeelte van een fragment en kies 'Weergave' > 'Speel af vanaf begin'.
- Druk op de toets met de schuine streep naar links (\).
- Klik op de afspeelknop onder de gebeurtenisbibliotheek.

Hiermee speelt u de gebeurtenis schermvullend af.

Hiermee speelt u de gebeurtenis vanaf het begin af.

Een gebeurtenis schermvullend afspelen

- Selecteer een gedeelte van een fragment en klik vervolgens op de knop voor schermvullend afspelen onder de gebeurtenisbibliotheek om de gebeurtenis vanaf het begin af te spelen. U kunt ook op Command (\mathcal{H}) + G drukken om het afspelen te beginnen vanaf het punt waar de aanwijzer zich bevindt.
- 2 Om snel terug of vooruit te spoelen, beweegt u de aanwijzer en klikt u op de filmstrip die verschijnt. Navigeer vervolgens voorwaarts of achterwaarts door de filmstrip of druk op de pijltoetsen om beeld voor beeld weer te geven.
- 3 Druk op de Escape-toets om de schermvullende modus af te sluiten.

Manieren om alleen het geselecteerde videomateriaal af te spelen:

- Druk op de toets met de schuine streep (/).
- Kies 'Weergave' > 'Speel selectie af'.

Het bronvideomateriaal selecteren

Elk videofragment bestaat uit een aantal videobeelden, die eruitzien als afzonderlijke stilstaande beelden. Deze beelden zijn vergelijkbaar met de afzonderlijke beelden van een strook met fotonegatieven. (Het aantal beelden dat nodig is voor één seconde aan bewegend videomateriaal, is afhankelijk van de videostructuur waarmee u werkt.) Meestal zult u bij het bewerken van videomateriaal in iMovie reeksen videobeelden, oftewel *beeldbereiken*, selecteren, die slechts een klein gedeelte van een videofragment vormen. In sommige gevallen kan het echter zo zijn dat uw geselecteerde beeldbereik uit een geheel videofragment of meerdere fragmenten bestaat. Als u op een bronvideofragment klikt, wordt standaard vier seconden videomateriaal geselecteerd, gerekend vanaf het punt waarop u hebt geklikt. Zo kunt u gemakkelijk door het videomateriaal navigeren om de perfecte scènes te zoeken. Vervolgens klikt u op deze scènes om automatisch beeldbereiken van vier seconden te selecteren, zodat het eenvoudiger wordt om een film met een gelijkmatig tempo aan te maken. (U kunt ook in het voorkeurenvenster van iMovie de hoeveelheid videomateriaal aanpassen die met één muisklik wordt geselecteerd. Raadpleeg het onderwerp "Automatische selectie van het beeldbereik in de bronvideo instellen" in iMovie Help voor meer informatie.)

Er verschijnt een gele selectierand om een beeldbereik wanneer u het selecteert.

De gele rand geeft het geselecteerde I beeldbereik in een fragment aan.

Met behulp van de selectiegrepen kunt u de grootte van de selectie wijzigen.

U kunt een geselecteerd beeldbereik uitbreiden, inkorten, opnieuw centreren of een geheel fragment of meerdere fragmenten tegelijk selecteren.

Manieren om een videobeeldbereik in de bronvideobibliotheek te selecteren:

- Klik op een fragment om vier seconden videomateriaal te selecteren vanaf het punt waar u hebt geklikt.
- Sleep over een fragment om de gewenste hoeveelheid ervan te selecteren.

Manieren om een geselecteerd beeldbereik aan te passen:

- Sleep de selectiegreep aan een van de uiteinden van de selectierand om de selectie te vergroten of te verkleinen.
- Plaats de aanwijzer op de gewenste begin- of eindpositie en klik terwijl u de Shift-toets ingedrukt houdt.

Als u de selectie naar een ander beeldbereik binnen hetzelfde fragment wilt verplaatsen zonder de grootte te wijzigen, kunt u de selectie opnieuw centreren.

De selectie opnieuw centreren

- Sleep de bovenzijde van de selectierand naar de gewenste positie in het fragment.
- Druk op de pijl naar rechts of links om de gehele selectie per beeld naar rechts of naar links te verplaatsen.

U kunt het selectiebereik door het fragment schuiven om de selectie te verplaatsen en meerdere selecties van dezelfde grootte te maken, zodat u een gelijkmatig tempo kunt aanhouden bij het samenstellen van uw film.

Een geheel videofragment in de bronvideobibliotheek selecteren

- Houd de Option-toets ()) ingedrukt en klik op een fragment.
- Houd de Ctrl-toets ingedrukt en klik op een fragment. Kies vervolgens 'Selecteer volledig fragment' uit het contextuele menu dat verschijnt.
- Tip: Met contextuele menu's kunt u efficiënter werken. U geeft contextuele menu's weer door de Ctrl-toets ingedrukt te houden en te klikken. Contextuele menu's bevatten opties die van toepassing zijn op de handeling die u uitvoert. Welke opties een contextueel menu bevat, is afhankelijk van het onderdeel waarop u klikt.

Meerdere videofragmenten selecteren

- Houd de Shift-toets ingedrukt en klik op het eerste en laatste fragment dat u wilt selecteren in een aaneengesloten bereik.
- Houd de Command-toets (#) ingedrukt en klik op afzonderlijke, niet-aaneengesloten fragmenten. Wanneer u opnieuw op een fragment klikt, wordt het uit de reeks geselecteerde fragmenten verwijderd.

Wanneer er meerdere fragmenten zijn geselecteerd, kunt u ze naar een andere gebeurtenis of naar een iMovie-project slepen. U kunt ook de weergave van een videofragment aanpassen en de aanpassingen vervolgens kopiëren en in andere fragmenten plakken. Zoek voor meer informatie in iMovie Help naar "video-aanpassingen".

Videomateriaal als favoriet of voor verwijdering markeren

Met iMovie hebt u de mooiste beelden snel gevonden. Het is niet meer nodig om videomateriaal eindeloos vooruit en achteruit te spoelen tot u eindelijk hebt gevonden wat u zoekt. In plaats daarvan kunt u geslaagde en mislukte videosegmenten snel markeren, zodat u het videomateriaal later eenvoudig kunt filteren op opnamen die u wilt gebruiken of verwijderen.

Als u uw videomateriaal nog gedetailleerder wilt indelen, kunt u beeldbereiken ook voorzien van labels in de vorm van trefwoorden. Voor meer informatie over de manier waarop u videomateriaal van labels voorziet en met behulp van trefwoorden doorzoekt, raadpleegt u in iMovie Help de onderwerpen over trefwoorden.

In deze stap selecteert u videomateriaal dat u als favoriet markeert en videomateriaal dat u voor verwijdering markeert.

Als eerste stelt u in dat u alle fragmenten van het bronvideomateriaal wilt weergeven. Hiervoor kiest u 'Alle fragmenten' uit het venstermenu 'Toon' onder de gebeurtenisbibliotheek.

Navigeer vervolgens door het videomateriaal en ga op zoek naar gedeelten die u bijzonder geslaagd vindt.

Videomateriaal als favoriet markeren

• Selecteer een beeldbereik en klik in de iMovie-knoppenbalk op de knop met het zwarte sterretje om de selectie als favoriet te markeren.

Boven het beeldbereik verschijnt een groene balk.

Videomateriaal voor verwijdering markeren

 Selecteer een bereik en klik in de iMovie-knoppenbalk op de knop met het kruisje om de selectie af te keuren. Boven het beeldbereik verschijnt een rode balk.

> Een rode balk geeft aan dat het bereik is gemarkeerd om te worden verwijderd (afgekeurd).

Een markering verwijderen

 Selecteer een bereik dat u als favoriet of afgekeurd hebt gemarkeerd en klik vervolgens in de iMovie-knoppenbalk op de knop met het witte sterretje om de selectiemarkering te verwijderen. De gekleurde balk verdwijnt.

Videomateriaal sorteren (filteren)

Nadat u videomateriaal hebt gemarkeerd, kunt u de bronbibliotheek eenvoudig filteren op selecties met goed of minder goed materiaal.

De bronvideobibliotheek filteren op favoriete of afgekeurde fragmenten

- Kies een van de volgende opties uit het venstermenu 'Toon' onder de gebeurtenisbibliotheek:
  - 'Alleen favorieten': hiermee toont u alleen het videomateriaal dat u als favoriet hebt gemarkeerd
  - 'Favorieten en ongemarkeerd': hiermee toont u al het videomateriaal dat u als favoriet hebt gemarkeerd of ongemarkeerd hebt gelaten (dit is de standaardweergave)
  - · 'Alle fragmenten': hiermee toont u alle fragmenten in de geselecteerde gebeurtenis
  - 'Alleen afgekeurde fragmenten': hiermee toont u alleen de fragmenten die u voor verwijdering hebt gemarkeerd

Als u 'Alleen afgekeurde fragmenten' kiest, kunt u een voorbeeld van de fragmenten weergeven voordat u deze verwijdert.

Afgekeurde fragmenten verwijderen

- 1 Kies 'Weergave' > 'Alleen afgekeurde fragmenten' of kies 'Alleen afgekeurde fragmenten' uit het venstermenu 'Toon'.
- 2 Klik op 'Verplaats naar prullenmand' rechtsboven in het paneel met afgekeurde fragmenten.

Als u videomateriaal hebt verwijderd en de vrijgekomen schijfruimte daadwerkelijk wilt kunnen gebruiken, moet u de prullenmand van de computer legen.

Vrijgekomen schijfruimte na verwijdering van fragmenten weer gebruiken

 Klik op het bureaublad om de Finder te activeren en kies vervolgens 'Finder' > 'Leeg prullenmand'.

Alleen favorieten en ongemarkeerde fragmenten weergeven

Wanneer u in iMovie werkt, is het vaak handiger om alleen het videomateriaal weer te geven dat u als favoriet hebt gemarkeerd of ongemarkeerd hebt gelaten. Hiertoe keert u terug naar de standaardweergave.

In deze weergave verdwijnt het videomateriaal dat u hebt afgekeurd direct uit beeld. Om afgekeurd videomateriaal opnieuw weer te geven, kiest u 'Alleen afgekeurde fragmenten' uit het venstermenu 'Toon'.

Manieren om de standaardweergave ('Favorieten en ongemarkeerd') te herstellen:

- Druk op Command (X) + L.
- Kies 'Favorieten en ongemarkeerd' uit het venstermenu 'Toon'.
- Kies 'Weergave' > 'Favorieten en ongemarkeerd'.
- Als de weergave 'Alleen afgekeurde fragmenten' actief is, klikt u op 'Verberg' in de rechterbovenhoek van de gebeurteniskiezer.

Stap 3: videobeelden verfraaien en het geluidsvolume aanpassen

Het is heel goed mogelijk dat zelfs uw favoriete fragmenten toch niet helemaal naar uw zin zijn. Zo kan het volume te hoog of te laag zijn, of de hoofdpersoon in een fragment te ver weg staan. Of misschien zijn de kleuren bij nader inzien toch te vaal of juist overbelicht. In iMovie kunt u de weergave en het geluid van uw videomateriaal eenvoudig verbeteren.

Videobeelden uitsnijden

In iMovie kunt u videobeelden uitsnijden, net zoals u foto's uitsnijdt. Zo maakt u een close-up van een onderwerp dat in de oorspronkelijke opname te klein is.

Als u met standaardvideomateriaal of videomateriaal met een lage resolutie werkt, kan het uitsnijden van een fragment ertoe leiden dat de weergave korrelig wordt. Als u met HDV-materiaal (high-definition video) werkt, is de kwaliteit van uitgesneden fragmenten bijna net zo goed als die van de oorspronkelijke fragmenten.

Een videofragment uitsnijden

- 1 Klik op de knop voor het uitsnijden van fragmenten en klik vervolgens op een fragment om dit te selecteren.
- 2 Klik in het weergavevenster op 'Snij uit'.

In het weergavevenster wordt een rechthoek met een groene rand weergegeven waarin het uitgesneden gedeelte is gemarkeerd.

3 Sleep de groene rechthoek om de grootte en de positie te wijzigen om het gedeelte van de afbeelding te markeren dat u wilt benadrukken.

Om de grootte en de positie van de uitgesneden afbeelding te wijzigen, sleept u de groene rechthoek.

De maximumgrootte van de uitgesneden afbeelding is 50 procent van de oorspronkelijke afbeeldingsgrootte. De beeldverhouding van de rechthoek is 16:9 (breedbeeld) als er geen project is geselecteerd. Als er wel een project is geselecteerd, komt de beeldverhouding van de rechthoek overeen met de beeldverhouding van het geselecteerde project.

- 4 Klik op de afspeelknop om het resultaat te bekijken.
- 5 Als u tevreden bent met het resultaat, klikt u op 'Gereed'. De uitsnijding is op het gehele fragment van toepassing.

Aan het begin van het fragment ziet u een symbool voor uitsnijden.

U kunt altijd op dit symbool klikken om de uitsnijding te wijzigen of te verwijderen. U kunt het oorspronkelijke formaat van het videomateriaal op elk gewenst moment herstellen door de uitsnij-editor te openen en op 'Passend' te klikken.

"Niet-destructieve" bewerkingen

Met "niet-destructieve" bewerkingen wordt bedoeld dat u elke wijziging die u in het videomateriaal (of de andere media die u aan uw iMovie-projecten hebt toegevoegd) aanbrengt, altijd ongedaan kunt maken, bijvoorbeeld wanneer u van gedachten verandert of niet tevreden bent met het resultaat. Dit is mogelijk doordat de oorspronkelijke media die u bewerkt, nooit worden gewijzigd. Er wordt ook geen kopie van het origineel gemaakt. In plaats daarvan worden alle aangebrachte wijzigingen bewaard. Telkens wanneer u de video bekijkt, worden de wijzigingen weergegeven, zonder dat u deze ooit hoeft te bewaren.

Uw laatste bewerking herstellen

Kies 'Wijzig' > 'Herstel [bewerking]'.

Media in de oorspronkelijke staat herstellen

- 1 Selecteer het fragment en klik op de gewenste knop om het venster te openen waarmee u de wijzigingen in de beelden of het geluid hebt aangebracht.
- 2 Verwijder de ongewenste bewerkingen.

Aan het einde van elk onderwerp in deze oefening vindt u gedetailleerdere instructies om uw media in de oorspronkelijke staat te herstellen.

Het fragmentvolume aanpassen

In iMovie kunt u op twee eenvoudige manieren het algemene geluidsniveau in videofragmenten aanpassen: u kunt het maximumvolume beperken of een genormaliseerd bereik voor het volume instellen. Deze aanpassingen brengt u in het venster 'Audio-aanpassingen' aan.

Het venster 'Audio-aanpassingen' openen

Klik op een fragment en klik vervolgens op de knop 'Audio-aanpassingen'.

Het volume van fragmenten instellen

Als het geluidsvolume van een bepaald fragment te hoog of te laag is in vergelijking met alle andere fragmenten, kunt u het volume van het fragment verlagen of verhogen.

Het volume van een fragment instellen

- 1 Open het venster 'Audio-aanpassingen' en klik op een fragment om dit te selecteren.
- 2 Sleep de schuifknop voor het volume naar het gewenste niveau.
- 3 Klik op 'Gereed' om het venster 'Audio-aanpassingen' te sluiten of klik op een ander fragment om het bijbehorende volume te wijzigen.

Aan het begin van het fragment verschijnt een symbool voor audio-aanpassingen. U kunt op dit symbool klikken om het venster 'Audio-aanpassingen' te openen en de audio-aanpassingen die u hebt aangebracht, te wijzigen of te verwijderen. Het is mogelijk het oorspronkelijke fragmentvolume te herstellen door in het venster 'Audioaanpassingen' op 'Terug naar origineel' te klikken.

Symbool voor audioaanpassingen

Het fragmentvolume normaliseren

Als in een fragment een persoon bijvoorbeeld te hard spreekt en in een ander fragment een persoon juist te zacht spreekt, kunt u het volume normaliseren, zodat het volume van alle fragmenten binnen het opgegeven volumebereik valt.

Het volume van fragmenten normaliseren

- 1 Open het venster 'Audio-aanpassingen' en klik op een fragment om dit te selecteren.
- 2 Klik op 'Normaliseer fragmentvolume'.

Hiermee wordt het fragmentvolume ingesteld op het maximale niveau zonder dat er vervorming plaatsvindt.

3 Selecteer een ander fragment en klik vervolgens opnieuw op 'Normaliseer fragmentvolume'.

Het volume van de twee fragmenten wordt afgestemd op hetzelfde bereik.

4 Herhaal stap 2 en 3 om extra fragmenten in hetzelfde bereik onder te brengen.

U kunt de geluidsnormalisatie op elk gewenst moment ongedaan maken door in het venster 'Audio-aanpassingen' op 'Verwijder normalisatie' of op 'Terug naar origineel' te klikken.

Stap 4: een iMovie-project aanmaken

Als u onderdelen van uw videobibliotheek met anderen wilt delen, op het internet wilt publiceren of naar uw iPod of Apple TV wilt verzenden, kunt u een film aanmaken met behulp van het bronvideomateriaal in uw videobibliotheek waarin u de beste fragmenten op de gewenste manier combineert. U kunt het materiaal verlevendigen met achtergrondmuziek, geluidseffecten, voice-overs en foto's. iMovie biedt bovendien diverse fraaie titelstijlen voor tekst die u aan uw film toevoegt en verschillende overgangsstijlen waarmee u fragmenten vloeiend in elkaar kunt laten overlopen. Eerst maakt u een iMovie-project aan waarin u alle onderdelen rangschikt die u wilt gebruiken bij het maken van de film.

In deze stap definieert u een iMovie-project waaraan u videomateriaal uit de bronbibliotheek toevoegt. Daarna plaatst u de beelden in de gewenste volgorde en voegt u achtergrondmuziek toe om een videovoorstelling aan te maken. Vervolgens kort u een videofragment in door ongewenste beelden te verwijderen, voegt u titels en overgangen toe en brengt u geluidseffecten aan.

Een iMovie-project starten

Een iMovie-project is net zo eenvoudig of complex als u wilt, afhankelijk van de elementen die u naast het basisvideomateriaal aan de film toevoegt. De benodigde taken worden hieronder beschreven in een volgorde die u bij voorkeur bij elk iMovieproject aanhoudt. Als u in iMovie wijzigingen of aanpassingen in videomateriaal aanbrengt, wordt het oorspronkelijke materiaal hierdoor niet beïnvloed. U kunt aanpassingen in het videomateriaal op elk gewenst moment verwijderen, zodat het oorspronkelijke videomateriaal altijd intact blijft en er geen ongewenste wijzigingen in kunnen worden aangebracht. U kunt dus naar hartenlust experimenteren.

Een iMovie-project aanmaken

- 1 Kies 'Archief' > 'Nieuw project'.
- 2 Geef een naam op voor het project.
- 3 Kies de beeldverhouding voor de voltooide film uit het venstermenu 'Verhouding'.

Baseer de verhouding op de afmetingen van de videobeelden en de foto's die u in het project wilt opnemen.

- 'Standaard (4:3)': Hiermee maakt u een film die is bedoeld voor weergave op een standaardtelevisie of het internet. Bij weergave op een HDTV ziet u links en rechts van het beeld een zwarte balk.
- 'iPhone (3:2)': hiermee maakt u een film die is bedoeld voor weergave op de iPhone.
- 'Breedbeeld (16:9)': Hiermee maakt u een film die is bedoeld voor weergave op een breedbeeldscherm of een HD-televisie (HDTV). Bij weergave op een standaardscherm of standaardtelevisie ziet u boven en onder het beeld een zwarte balk.

U kunt verschillende videostructuren en formaten in één project gebruiken. Als u videomateriaal en foto's met verschillende formaten gebruikt, kiest u de beeldverhouding die het meest geschikt is voor de media. Als u bij bepaalde beelden boven en onder of links en rechts een zwarte balk ziet, kunt u deze toch aan uw project toevoegen en de beelden vervolgens uitsnijden om de zwarte balken te verwijderen. (Raadpleeg het gedeelte "Videobeelden uitsnijden" op pagina 30 voor informatie over het uitsnijden van videobeelden.)

Videomateriaal aan een project toevoegen

U kunt net zoveel videomateriaal aan een videoproject toevoegen als u wilt. U selecteert het materiaal uit één of meerdere gebeurtenissen en plaatst het in de gewenste volgorde. Wanneer u een beeldbereik aan uw project toevoegt, verschijnt dit als geheel fragment binnen uw project, zelfs als het om een gedeelte van een bronvideofragment gaat.

Als u videomateriaal van een gebeurtenis aan het project toevoegt, wordt het materiaal niet verplaatst of gedupliceerd. In plaats daarvan werkt iMovie met verwijzingen naar het bronvideomateriaal. Als het bronvideomateriaal op een externe harde schijf wordt bewaard, moet de schijf daarom op de computer zijn aangesloten wanneer u werkt aan een project dat verwijzingen naar het materiaal bevat. Doordat iMovie gebruikmaakt van verwijzingen, kunt u ook een bepaald videosegment meerdere keren toevoegen om het in het project te dupliceren. Ook kunt u hetzelfde videomateriaal aan meerdere projecten toevoegen. Elk segment fungeert vervolgens als een zelfstandig fragment. Als u een videovoorstelling wilt aanmaken, is het verstandig alle projectfragmenten ongeveer dezelfde lengte te geven. Als alle fragmenten even lang zijn, krijgt uw film namelijk een gelijkmatig tempo. U realiseert dit eenvoudig dankzij de functie voor automatische selectie in iMovie, waarmee u met één muisklik altijd dezelfde hoeveelheid bronvideomateriaal selecteert.

Fragmenten aan een project toevoegen

1 Klik op een bronvideofragment om het beeldbereik te selecteren dat u in het project wilt opnemen.

Er wordt automatisch vier seconden videomateriaal geselecteerd.

2 Klik op de knop voor het toevoegen van het videomateriaal (midden in de iMovieknoppenbalk) om het materiaal aan het einde van het project toe te voegen. U kunt het geselecteerde videomateriaal ook naar de gewenste positie in het project slepen.

- 3 Selecteer meer videomateriaal en voeg dit aan het project toe.
- 4 Sleep de projectfragmenten in de gewenste volgorde.

U kunt een voorvertoning van het project bekijken door het project op een van de volgende manieren af te spelen.

Een geselecteerd project vanaf het begin afspelen

 Klik op de afspeelknop onder de projectbibliotheek of druk op de toets met de schuine streep naar links (\).

Een geselecteerd project vanaf een willekeurig punt afspelen

 Druk op de spatiebalk of klik dubbel op het beeld waar u met het afspelen wilt beginnen.

Het afspelen van een videoproject stoppen

Druk op de spatiebalk of klik op een willekeurige plaats in het iMovie-venster.

Een geselecteerd fragment of beeldbereik in een project afspelen

Druk op de toets met de schuine streep (/).

Een geselecteerd project schermvullend afspelen

- 1 Geef op waar u met het afspelen van het project wilt beginnen:
  - Druk op Command (光) + G als u het afspelen wilt beginnen vanaf de plaats waar de aanwijzer zich bevindt.
  - Selecteer een fragment in het project en klik op de knop voor de schermvullende weergave onder de projectbibliotheek als u een project vanaf het begin wilt afspelen.
- 2 Beweeg de aanwijzer en klik op de filmstrip die verschijnt en navigeer voorwaarts en achterwaarts door de video.
- 3 Druk op de Escape-toets om de schermvullende modus af te sluiten.

Terwijl u aan het project werkt, kunt u de filmstrips van het project langer of korter maken, zodat er meer of minder beelden in elk fragment worden weergegeven. De filmstrips van het project en de filmstrips van het bronvideomateriaal hoeven niet dezelfde lengte te hebben.

De filmstrips van het project langer of korter maken

Sleep de schuifknop voor projectminiaturen die zich direct onder het project bevindt.

Achtergrondmuziek aan uw project toevoegen

U kunt een film met muziek verlevendigen. Als uw iTunes-bibliotheek muzieknummers bevat, kunt u een nummer aan uw video toevoegen door het eenvoudigweg te slepen. Als uw bibliotheek leeg is, kunt u een van de iTunes-jingles uitproberen.

Achtergrondmuziek aan uw iMovie-project toevoegen

- 1 Kies 'Venster' > 'Muziek en geluidseffecten' of klik op de knop voor het toevoegen van muziek en geluidseffecten in de iMovie-knoppenbalk.
- 2 Klik in het paneel 'Muziek en geluidseffecten' op 'iTunes' om alle muziek in uw iTunesbibliotheek te bekijken of klik op een van de mappen met geluidseffecten om passende achtergrondmuziek voor de film in te stellen.

U kunt een geluidsbestand vooraf beluisteren door dubbel op het bestand te klikken.

3 Selecteer een muziekbestand en sleep het naar de projectachtergrond. Sleep het bestand niet naar een fragment.

Achter de videofragmenten verschijnt een groen muzieksymbool. Het symbool wordt zichtbaar zodra het geluid wordt afgespeeld en is gekoppeld aan de duur van het nummer of van de video, afhankelijk van wat er het eerst wordt beëindigd. Als de muziek langer duurt dan de videobeelden, verschijnt er aan het einde van het videomateriaal een muziekindicator. De muziek fadet automatisch uit als het videomateriaal is afgelopen.

4 Als u het begin- en eindpunt van de achtergrondmuziek wilt aanpassen, klikt u op de groene achtergrond en kiest u 'Wijzig' > 'Kort muziek in'.

Het paneel voor het inkorten van muziekfragmenten wordt weergegeven. Dit paneel bevat alleen het achtergrondmuziekfragment. In het muziekfragment wordt een waveform weergegeven. Als de waveform roze is, zijn er videobeelden aan gekoppeld. U kunt door het muziekfragment navigeren om deze beelden in het weergavevenster te bekijken. Een zwarte waveform geeft het gedeelte van het muziekfragment aan dat voor het beginpunt of na het eindpunt van de videobeelden doorloopt. Als u meer fragmenten toevoegt, zodat het videomateriaal langer wordt, wordt de duur van de achtergrondmuziek automatisch aangepast.

5 Sleep de eerste selectiegreep om in te stellen op welke positie in de muziek de video begint (het beginpunt van de video).

Wanneer u de greep voor het beginpunt van de video sleept, wordt de roze waveform binnen het muziekfragment verschoven en worden de bijbehorende beelden in het weergavevenster afgespeeld om het nieuwe beginpunt van de video aan te geven.

6 Sleep de tweede selectiegreep om in te stellen waar de muziek eindigt (het eindpunt van de muziek).

Wanneer u de greep voor het eindpunt van de muziek sleept, worden de bijbehorende videobeelden afgespeeld in het weergavevenster, zodat u eenvoudig een geschikt eindpunt kunt vinden.

7 Klik op de afspeelknop in het paneel om het resultaat te beluisteren. Als u tevreden bent, klikt u op de knop 'Gereed'.

Meer informatie over het rangschikken en werken met geluid in iMovie, waaronder het toevoegen en rangschikken van meerdere achtergrondmuziekfragmenten of geluidseffecten, het extraheren van audiofragmenten uit uw video en het laten in- en uitfaden van audio, vindt u in iMovie Help in de onderwerpen onder "Audio bewerken" (in het gedeelte "Een videoproject aanmaken").

Het paneel 'Muziek en geluidseffecten' sluiten

 Klik op de knop de knop voor het toevoegen van muziek en geluidseffecten in de iMovie-knoppenbalk.

Achtergrondmuziek verwijderen

 Klik achter de videofragmenten om de muziek te selecteren en druk op de Delete-toets.

U hebt nu een eenvoudige videovoorstelling aangemaakt die u kunt delen met uw familie en vrienden. U kunt de videovoorstelling eventueel verder bewerken aan de hand van de instructies in de volgende gedeelten.

Ongewenste beelden uit projectfragmenten verwijderen

In iMovie kunt u overbodige beelden aan het begin of einde van een videofragment eenvoudig verwijderen of deze later weer terugzetten.

Een videofragment inkorten

Selecteer de beelden die u wilt behouden en kies 'Wijzig' > 'Kort in tot selectie'.

De ongewenste beelden worden verwijderd.

Als u zich bedenkt, kunt u de verwijderde beelden altijd weer herstellen en de duur van het fragment (of het beeldbereik) in het project weer aanpassen.

De duur van een fragment (het beeldbereik) aanpassen

- 1 Selecteer een fragment in het project.
- 2 Kies 'Wijzig' > 'Kort in' of klik op de knop voor de duur van fragmenten in de hoek aan het begin van het fragment. (U maakt deze knop zichtbaar door de aanwijzer een paar seconden op het begin van het fragment te plaatsen. De knop ziet eruit als een klok.)

Symbool voor duur van fragmenten

> Het paneel voor het inkorten van fragmenten wordt geopend. Dit paneel bevat alleen het geselecteerde fragment. De selectiegrepen geven het beginpunt en het eindpunt van het fragment in het project aan.

3 Manieren om het beginpunt en het eindpunt van het fragment aan te passen:

- Sleep de selectiegrepen aan het begin of einde van de selectie.
- Houd de Option-toets (~) ingedrukt en druk op de pijltoets naar links of naar rechts om het beginpunt of eindpunt van de selectie per beeld te verplaatsen. Als de aanwijzer bij het begin van de selectie staat, wordt het beginpunt van het fragment aangepast. Als de aanwijzer bij het einde van de selectie staat, wordt het eindpunt van de selectie aangepast.
- Druk op de pijltoets naar links of naar rechts om het gehele geselecteerde beeldbereik per beeld naar links of naar rechts te verplaatsen.
- 4 Klik op de afspeelknop in het paneel om de wijzigingen te bekijken. Als u tevreden bent, klikt u op de knop 'Gereed'.

U kunt projectfragmenten snel per beeld inkorten of uitbreiden zonder dat u het paneel voor het inkorten van fragmenten hoeft te gebruiken.

De duur van een fragment beeld voor beeld aanpassen

- 1 Plaats de aanwijzer dicht bij het einde van het fragment dat u wilt aanpassen en voer vervolgens een van de volgende handelingen uit:
  - Houd de Command-toets (#) en de Option-toets (~) ingedrukt. Wanneer de oranje selectiegreep verschijnt aan het einde van het fragment, sleept u deze naar rechts of naar links om de duur van het fragment met steeds één beeld uit te breiden of in te korten.
  - Houd de Option-toets (~) ingedrukt terwijl u op de pijltoets naar links of naar rechts drukt om de duur van het fragment met steeds één beeld uit te breiden of in te korten.

Het resultaat van bewerkingen bekijken

Nadat u de duur van een videofragment hebt aangepast of een andere wijziging in het project hebt aangebracht, kunt u het resultaat van de wijziging bekijken door slechts een paar seconden van de video af te spelen, waarna u weer verder wijzigingen kunt aanbrengen. iMovie beschikt over toetscombinaties waarmee u dit eenvoudig kunt doen.

Het resultaat van uw bewerking bekijken

- Plaats de aanwijzer op het punt waar u de wijziging hebt aangebracht en voer vervolgens een van de volgende handelingen uit:
  - Druk op de [-toets om twee seconden video af te spelen waarbij de aanwijzer zich precies in het midden bevindt. Als de aanwijzer zich in een geselecteerd beeldbereik bevindt, wordt er slechts één seconde video afgespeeld. Het afspelen begint aan het begin van de selectie of eindigt aan het einde van de selectie, afhankelijk van de vraag of de aanwijzer zich dichter bij het begin of einde van de selectie bevindt.
  - Druk op de]-toets om zes seconden video af te spelen waarbij de aanwijzer zich precies in het midden bevindt. Als de aanwijzer zich in een geselecteerd beeldbereik bevindt, wordt er slechts drie seconden video afgespeeld. Het afspelen begint aan het begin van de selectie of eindigt aan het einde van de selectie, afhankelijk van de vraag of de aanwijzer zich dichter bij het begin of einde van de selectie bevindt.

Zoek in iMovie Help naar "toetscombinaties" voor nog meer toetscombinaties waarmee u efficiënter kunt werken.

Overgangen tussen fragmenten in een project opnemen

Uw project wordt een stuk interessanter als u tussen verschillende videofragmenten een overgang invoegt om de fragmenten vloeiend in elkaar te laten overlopen. U kunt bijvoorbeeld de laatste beelden van een fragment over laten gaan in de eerste beelden van het volgende fragment. U kunt ook een bepaalde scène door een andere scène van het scherm laten duwen. iMovie bevat een aantal ingebouwde overgangen waarmee u uw projecten kunt verfraaien.

Een overgang tussen twee fragmenten invoegen

 Kies 'Venster' > 'Overgangen' of klik op de knop voor het toevoegen van een overgang in de iMovie-knoppenbalk.

U kunt een voorvertoning van de beschikbare overgangsstijlen bekijken door de aanwijzer op een overgangsstijl te plaatsen.

2 Selecteer de gewenste overgang en sleep deze tussen twee fragmenten in het iMovie-project.

Er verschijnt een zwart symbool voor overgangen.

De overgang vooraf bekijken

 Klik dubbel op een willekeurig plaats in het fragment voor de overgang om het gedeelte met de overgang af te spelen. U kunt ook door dit gedeelte navigeren door de aanwijzer langzaam of snel over de overgang te slepen.

Als u niet tevreden bent, kunt u een andere overgang over de bestaande slepen om deze te vervangen. U kunt ook eerst de overgang verwijderen en vervolgens een andere invoegen.

Een overgang verwijderen

Selecteer het zwarte symbool voor overgangen en druk op de Delete-toets.

U kunt op verschillende plaatsen in een project een andere overgang invoegen om het effect ervan te bekijken.

Het paneel 'Overgangen' sluiten

Klik op de knop voor het toevoegen van een overgang in de iMovie-knoppenbalk.

De hoeveelheid tijd tussen twee fragmenten wordt de duur van de overgang genoemd. De duur van een overgang kan nooit langer zijn dan de helft van het kortste fragment aan een van beide zijden. Als u bijvoorbeeld een overgang toevoegt tussen een fragment van vier seconden en een fragment van zes seconden, is de duur van de overgang maximaal twee seconden. Standaard worden alle overgangen in het project ingesteld op een halve seconde. U kunt de duur van overgangen wijzigen in het venster met projecteigenschappen of door 'Wijzig' > 'Stel duur in' te kiezen. Voor meer informatie zoekt u in iMovie Help naar "overgangsduur".

U kunt ook automatisch dezelfde overgang tussen alle fragmenten in het project laten invoegen. Voor meer informatie zoekt u in iMovie Help naar "automatische overgangen".

Een titel aan een project toevoegen

U kunt op elk punt in een project tekst aan videomateriaal toevoegen. U kunt een film bijvoorbeeld voorzien van een titel of een aftiteling, of met behulp van tekst een bepaalde scène of persoon in de film nader toelichten. Alle toegevoegde tekst wordt met de term 'titel' aangeduid.

Een titel aan een video toevoegen

- Kies 'Venster' > 'Titels' of klik op de knop voor het toevoegen van een titel in de iMovie-knoppenbalk.
- 2 Selecteer de gewenste titelstijl en sleep deze naar een fragment in het iMovie-project.

Als u de aanwijzer enkele seconden op het videofragment met de titel plaatst, verschijnt er een paarse schaduw in het fragment, die aangeeft of de titel over het hele fragment, het eerste derde deel van het fragment of het laatste derde deel van het fragment wordt weergegeven. U kunt de titel later altijd verplaatsen, vergroten of verkleinen. Nadat u de titel op de gewenste plaats hebt neergezet, verschijnt in het iMovie-weergavevenster een titel en ziet u een blauw titelsymbool boven het videofragment.

l Titelsymbool

3 Selecteer in het weergavevenster de plaatsaanduidingstekst en typ de gewenste tekst.

U kunt de plaatsaanduidingstekst vervangen door uw eigen tekst.

- 4 Als u de kleur, het lettertype of de stijl van de tekst wilt wijzigen, selecteert u de tekst en klikt u op de knop 'Toon lettertypen' in het weergavevenster. Vervolgens kunt u de gewenste wijzigingen aanbrengen in het lettertypepaneel.
- 5 Klik op de afspeelknop in het venster om het resultaat te bekijken. Als u tevreden bent, klikt u op de knop 'Gereed'.

De titel korter of langer maken

 Plaats de aanwijzer enkele seconden op een van de uiteinden van de titel totdat de aanwijzer verandert in een verticale lijn. Sleep vervolgens een van de uiteinden van het titelsymbool.

U ziet nu een andere muisaanwijzer, ten teken dat u het uiteinde van het titelsymbool kunt slepen.

De positie van de titel wijzigen

• Sleep de titel naar de gewenste plaats in de video. U kunt de titel zelfs over twee fragmenten plaatsen.

Een bestaande titel bewerken

 Klik dubbel op het titelsymbool en breng de gewenste wijzigingen aan in het weergavevenster.

Een titel verwijderen

Selecteer het titelsymbool en druk op de Delete-toets.

Geluidseffecten en een voice-over aan uw project toevoegen

U kunt elk gewenst geluidseffect of elke opgenomen voice-over aan een project toevoegen en aan een bepaald videobeeld verankeren, zodat het geluid op het juiste moment wordt afgespeeld. U kunt alle geluidsbestanden in uw iTunes-bibliotheek en in de mappen met geluidseffecten als geluidseffect instellen. U kunt zelfs direct over het videomateriaal een voice-over opnemen.

Een geluidseffect toevoegen

- 1 Klik op de knop voor het toevoegen van muziek en geluidseffecten in de iMovieknoppenbalk of kies 'Venster' > 'Muziek en geluidseffecten'.
- 2 Klik op een map met geluidseffecten om een lijst met geluidseffecten weer te geven of zoek met behulp van het zoekveld onder in het paneel naar een bepaald geluidsbestand.

U kunt een geluidsbestand beluisteren door er dubbel op te klikken.

3 Selecteer een muziekbestand en sleep het naar de plaats in het iMovie-project waar u met afspelen wilt beginnen.

Onder de videofragmenten verschijnt een groen symbool voor geluidsfragmenten.

Symbool voor geluidseffecten

- 4 Als u de plaats van het geluidsfragment in het videomateriaal wilt wijzigen, sleept u het geluidsfragment naar de positie in de film waar u het fragment wilt laten afspelen.
- 5 Als u het geluidsfragment korter wilt maken, sleept u het einde naar links.

Een voice-over opnemen

1 Klik op de knop voor het toevoegen van een voice-over om het venster 'Voice-over' te openen.

- 2 Kies de gewenste microfoon uit het venstermenu 'Opnemen van'.
- 3 Sleep de schuifknop 'Invoervolume' naar rechts of naar links.
  - Als u vrij zacht spreekt, sleept u de schuifknop 'Invoervolume' naar rechts zodat de opname luider klinkt.
  - Als u vrij luid spreekt, sleept u de schuifknop naar links om het opnamegeluid wat te dempen.
- 4 Sleep de schuifknop 'Ruisonderdrukking' geheel naar rechts om omgevingsgeluid zoveel mogelijk te onderdrukken.

Als u wat achtergrondgeluid als onderdeel van de opname wilt handhaven, sleept u de schuifknop naar links.

- 5 Schakel het aankruisvak 'Stemverbetering' in als u uw opgenomen stem optimaal wilt laten klinken.
- 6 Als u het opgenomen geluid wilt horen bij het opnemen van uw voice-over, schakelt u het aankruisvak 'Speel projectaudio af tijdens opname' in en sluit u een koptelefoon aan zodat de microfoon het opgenomen geluid niet registreert. Als u dit aankruisvak uitschakelt, wordt het opgenomen geluid niet afgespeeld tijdens de opname van uw voice-over.
- 7 Als u gereed bent voor de opname, klikt u op het punt in het fragment waar u met de voice-over wilt beginnen. Er wordt van drie tot één afgeteld.
- 8 Begin te spreken zodra u daarom wordt gevraagd.

Spreek luid en duidelijk in de microfoon van de computer en zorg ervoor dat de indicatoren 'Links' en 'Rechts' voor het volumeniveau groen blijven. Geel geeft aan dat u iets te luid spreekt. Rood geeft aan dat u veel te luid spreekt, waardoor er vervorming van uw stem optreedt bij de opname.

9 Als u de opname wilt stoppen, drukt u op de spatiebalk of klikt u ergens in het iMovie-venster.

Het voice-overfragment inkorten

Sleep het einde van het voice-oversymbool naar links.

Het voice-overfragment kan niet langer worden gemaakt.

Een voice-over in een project verplaatsen

Sleep de voice-over naar het videobeeld waar u met het afspelen wilt beginnen.

Een voice-over verwijderen

Selecteer het voice-oversymbool en druk op de Delete-toets.

Foto's met bewegingseffecten aan uw project toevoegen

U maakt uw films afwisselender door er foto's uit uw iPhoto-bibliotheek aan toe te voegen. Met het Ken Burns-effect (pan- en zoomeffecten) kunt u stilstaande beelden tot leven brengen. Met deze effecten lijkt het of het stilstaande beeld wordt afgetast door een camera die inzoomt of uitzoomt op het onderwerp.

Een foto toevoegen

- Kies 'Venster' > 'Foto's' of klik op de knop voor het toevoegen van foto's in de iMovie-knoppenbalk.
- 2 Zoek de gewenste foto in het paneel 'Foto's'.

Met behulp van het zoekveld onder in het venster kunt u naar een bepaalde foto zoeken.

3 Sleep de foto naar de gewenste positie in het project.

De duur van een foto wordt standaard ingesteld op vier seconden en het Ken Burnseffect wordt automatisch toegepast op de foto. Afhankelijk van de instelling van de schuifknop voor projectminiaturen kan de foto worden afgerold als een filmstrip.

4 Als u wilt wijzigen hoe lang de foto in het project zichtbaar is, klikt u in de linkerbenedenhoek van het fotofragment op deknop voor het inkorten van het beginen eindpunt van het fragment (een knop met een klok). U maakt deze knop zichtbaar door de aanwijzer een paar seconden in de buurt van het einde van het fragment te plaatsen. Vervolgens geeft u het aantal seconden op dat de foto zichtbaar is in de film.

U kunt het Ken Burns-effect eventueel wijzigen of verwijderen.

Het Ken Burns-effect wijzigen

- 1 Selecteer de foto in uw project en klik op de knop voor het uitsnijden van fragmenten in de iMovie-knoppenbalk.
- 2 Klik in het weergavevenster op 'Ken Burns'.

Er verschijnen twee rechthoeken in het weergavevenster. De groene uitsnijrechthoek geeft het beginpunt van het Ken Burns-effect aan en de rode uitsnijrechthoek geeft het eindpunt van het Ken Burns-effect aan. U kunt de positie van de rode en groene uitsnijrechthoek snel omwisselen door in de geselecteerde rechthoek te klikken op de knop met twee pijltjes te klikken.

3 Sleep om de grootte en positie van de groene uitsnijrechthoek te wijzigen en zo de beginpositie voor het Ken Burns-effect in te stellen.

4 Sleep om de grootte en positie van de rode rechthoek te wijzigen en zo de eindpositie voor het Ken Burns-effect in te stellen.

De rechthoeken hebben altijd de beeldverhouding die u voor het project hebt gekozen.

5 Klik op de afspeelknop om het resultaat te bekijken.

6 Als u tevreden bent met het resultaat, klikt u op 'Gereed'.

Aan het begin van het fragment ziet u een symbool voor uitsnijden. Dit symbool geeft aan dat het fragment is uitgesneden of geroteerd, of dat aan het fragment het Ken Burns-effect is toegevoegd.

Uitsnijsymbool —

U kunt altijd op dit symbool klikken om de uitsnijding te wijzigen of te verwijderen. U kunt het Ken Burns-effect verwijderen en het oorspronkelijke formaat van het videomateriaal op elk gewenst moment herstellen door de uitsnij-editor te openen en op 'Passend' te klikken.

In iMovie kunt u afbeeldingen ook roteren. Zoek voor meer informatie in iMovie Help naar onderwerpen over het roteren van afbeeldingen.

Afbeeldingen roteren en uitsnijden

Als u een afbeelding uitsnijdt of het Ken Burns-effect toepast, verschijnen rotatieknoppen waarmee u de afbeelding in stappen van negentig graden kunt draaien. Als u een foto of video met de camera op zijn kant hebt gemaakt, kunt u het beeld met deze knoppen weer rechtzetten.

U kunt ook foto's of videobeelden uitsnijden die een andere beeldverhouding hebben dan de beeldverhouding die u voor het project hebt gekozen. Als u de film exporteert, krijgt de film de afmetingen van de breedste videobeelden of foto's die u aan de film hebt toegevoegd, waardoor links en rechts of boven en onder een zwarte balk wordt weergegeven. U kunt dit voorkomen door foto's en videobeelden uit te snijden en al het materiaal dezelfde afmetingen te geven.

Stap 5: uw film aan anderen laten zien

Met iMovie kunt u uw film op verschillende manieren delen die speciaal zijn bestemd voor weergave op het internet, op een computer, een iPod, een iPhone, een Apple TV of een ander apparaat. U kunt de film zelfs rechtstreeks in uw MobileMe-galerie of op YouTube publiceren. Hoe u uw film ook wilt bekijken, met iMovie kunt u het filmbestand in een handomdraai naar de gewenste structuur exporteren.

In deze stap maakt u de films aan in vier formaten, die geschikt zijn voor de meeste doeleinden.

Een film publiceren voor weergave op een iPod, een iPhone of Apple TV

Als u uw film wilt bekijken op uw iPod, iPhone of Apple TV, moet u de voltooide film eerst naar iTunes sturen.

Een voltooide film aanmaken die u op een iPod, een iPhone of Apple TV kunt bekijken

- 1 Kies 'Deel' > 'iTunes'.
- 2 Selecteer het gewenste formaat of de gewenste formaten voor de film.

Het formaat 'Normaal' is geschikt voor weergave op een iPod; het formaat 'Groot' is geschikt voor weergave op een HDTV. Voor de iPhone kunt u het beste films aanmaken met de groottes 'Zeer klein' en 'Mobiel'. Als bepaalde formaatopties niet beschikbaar zijn, zijn de oorspronkelijke media in het project niet groot genoeg om de film in het desbetreffende formaat aan te maken. Als de oorspronkelijke media geen HD-videobeelden (High Definition) zijn, kan de film niet op groot formaat worden aangemaakt.

Het kan enige tijd duren voordat de film is verwerkt, met name als u hebt opgegeven dat er meerdere formaten moeten worden aangemaakt. De films die u hebt aangemaakt, worden weergegeven in uw filmbibliotheek in iTunes, zodat u deze naar uw iPod of iPhone kunt kopiëren of via Apple TV op uw HDTV kunt uitzenden.

Uw voltooide film naar iDVD, iWeb of andere programma's sturen

Wanneer u klaar bent met het bewerken van uw film in iMovie, kunt u de film via de mediakiezer beschikbaar stellen voor gebruik in andere programma's van Apple.

Een voltooide film aanmaken die u in iWeb, iDVD, GarageBand en andere programma's kunt gebruiken

- 1 Kies 'Deel' > 'Mediakiezer'.
- 2 Selecteer het gewenste formaat of de gewenste formaten voor de voltooide film, afhankelijk van de bestemming die u voor de film in gedachten hebt.

Als bepaalde formaatopties niet beschikbaar zijn, zijn de oorspronkelijke media in het project niet groot genoeg om de film in het desbetreffende formaat aan te maken. Als de oorspronkelijke media geen HD-videobeelden (High Definition) zijn, kan de film niet op groot formaat worden aangemaakt.

Het kan enige tijd duren voordat de film is verwerkt, met name als u hebt opgegeven dat er meerdere formaten moeten worden aangemaakt. De films die u hebt aangemaakt, worden weergegeven in de mediakiezer, zodat u deze ook kunt gebruiken in iDVD, iWeb en GarageBand.

Nadat de voltooide film is aangemaakt en kan worden gedeeld, verschijnen symbolen naast de naam van het project in de projectbibliotheek. Deze symbolen geven aan in welke formaten de film is aangemaakt. Als u het project verder wilt bewerken, verschijnt er een waarschuwing die aangeeft dat als u wijzigingen aanbrengt, het project afwijkt van de gedeelde versies in iTunes en de mediakiezer. De deelsymbolen verdwijnen totdat u opnieuw een film aanmaakt op basis van het project. Als u opnieuw een film aanmaakt op basis van het project, worden de vorige versies verwijderd.

Als u een kopie van een voltooide film wilt bewaren die u zonder de mediakiezer of iTunes kunt gebruiken, raadpleegt u de desbetreffende onderwerpen in iMovie Help.

Rechtstreeks op het internet publiceren

Als u een MobileMe-account hebt, kunt u uw voltooide film op het internet publiceren.

De film rechtstreeks in uw MobileMe-galerie publiceren

- 1 Selecteer het project in de projectbibliotheek en kies 'Deel' > 'MobileMe-galerie'.
- 2 Geef in het veld 'Titel' een naam voor uw film op en geef in het veld 'Omschrijving' desgewenst een korte omschrijving op. Deze omschrijving is zichtbaar voor het publiek.
- 3 Selecteer een publicatieformaat om een optimale weergave in te stellen voor familie of vrienden met een snellere of langzamere internetverbinding.
- 4 Schakel het aankruisvak 'Sta downloaden van films toe' als u wilt dat kijkers een kopie van uw film kunnen downloaden.
- 5 Als u wilt dat alleen bepaalde personen uw film kunnen bekijken, schakelt u het aankruisvak 'Verberg film op mijn galeriestartpagina' in.
- 6 Klik op 'Publiceer'. Uw film wordt automatisch naar uw MobileMe-galerie geüpload.

Nadat de film naar de MobileMe-galerie is geüpload, verschijnt 'Gepubliceerd op MobileMe' in de titelbalk van het project in iMovie. De titelbalk bevat ook knoppen waarmee u naar de webpagina van de film kunt gaan en waarmee u anderen op de hoogte kunt stellen.

7 Klik op 'Bezoek' om naar de webpagina van uw film te gaan.

8 Klik op 'Vertel anderen' om anderen te laten weten dat u een nieuwe film hebt gepubliceerd.

Als u geen MobileMe-account hebt, kunt u naar www.me.com gaan om u aan te melden. U kunt uw film ook op YouTube publiceren.

Uw project op YouTube publiceren

- 1 Selecteer het project in de projectbibliotheek en kies 'Deel' > 'YouTube'.
- 2 Kies uw account uit het venstermenu 'Account'.

Als u geen YouTube-account hebt, klikt u op 'Voeg toe' om een account op de YouTube-website aan te maken.

- 3 Geef in het veld 'Titel' een naam voor uw film op en geef in het veld 'Omschrijving' een korte omschrijving op. Deze omschrijving is zichtbaar voor het publiek.
- 4 Geef in het veld 'Tags' een aantal trefwoorden op waarop gebruikers kunnen zoeken om uw film op de YouTube-website te vinden.
- 5 Selecteer het gewenste formaat. Het formaat 'Normaal' wordt aanbevolen.
- 6 Schakel het aankruisvak 'Maak deze film persoonlijk' in als u niet wilt dat uw film voor iedereen toegankelijk is.
- 7 Klik op 'Volgende' en klik vervolgens op 'Publiceer' om de servicebepalingen van YouTube te accepteren. Uw films wordt vervolgens automatisch naar de YouTubewebsite geüpload.

Nadat de film naar de YouTube-website is geüpload, verschijnt 'Gepubliceerd op YouTube' in de titelbalk van het project in iMovie. De titelbalk bevat ook knoppen waarmee u naar de webpagina van de film kunt gaan en waarmee u anderen op de hoogte kunt stellen.

- 8 Klik op 'Bezoek' om naar de webpagina van uw film te gaan.
- 9 Klik op 'Vertel anderen' om anderen te laten weten dat u een nieuwe film hebt gepubliceerd.

Nadat het project is gepubliceerd, verschijnt een symbool naast de naam van het project in de projectbibliotheek om de publicatiestatus aan te geven. Als u het project verder wilt bewerken, verschijnt er een waarschuwing die aangeeft dat als u wijzigingen aanbrengt, het project afwijkt van de versie die u al hebt gepubliceerd. Er wordt een waarschuwingssymbool op het publicatiesymbool weergegeven totdat u de film opnieuw publiceert.

Nieuwe mogelijkheden blijven ontdekken met iMovie

U hebt de oefening voltooid. U bent inmiddels vertrouwd met de basisvoorzieningen en -functies van iMovie. U kunt videomateriaal importeren en bekijken, en nieuwe films aanmaken en aan anderen laten zien.

In iMovie Help vindt u meer tips voor het werken met beeld en geluid, zoals informatie over de toetscombinaties voor het werken met videomateriaal. Een overzicht van een aantal mogelijkheden in iMovie:

- U kunt de kleuren, de helderheid, het contrast en andere beeldkenmerken aanpassen.
- U kunt trefwoorden aan uw videomateriaal toevoegen, zodat u uw favoriete fragmenten snel kunt terugvinden.
- U kunt het iMovie-venster aan uw manier van werken aanpassen.
- U kunt een film naar verschillende structuren en voor verschillende apparaten exporteren.

Het is in iMovie mogelijk films met uiteenlopende structuren te creëren, zodat u uw film op nagenoeg elk digitaal medium kunt weergeven. U kunt bijvoorbeeld het volgende doen:

- De film per e-mail verzenden
- De film met behulp van iDVD op een dvd branden
- De film als een QuickTime-film in verschillende structuren opslaan

Raadpleeg de onderwerpen over het delen van films in iMovie Help voor meer informatie.

Als u de basisfuncties van iMovie onder de knie hebt, kunt u kennismaken met de geavanceerde functies, waarmee u sneller en flexibeler met uw videomateriaal kunt werken. Met behulp van deze functies kunt u een groot aantal taken in deze oefening in een handomdraai uitvoeren, zoals het toevoegen van trefwoorden aan het videomateriaal en het verfraaien van uw videomateriaal. Raadpleeg de onderwerpen over de geavanceerde functies in iMovie Help voor meer informatie.

Meer hulpinformatie

U kunt diverse bronnen raadplegen voor meer informatie over het gebruik van iMovie:

- Ingebouwd helpsysteem: iMovie is voorzien van een ingebouwd helpsysteem. Om dit te openen, kiest u in iMovie 'Help' > 'iMovie Help'. Als iMovie Help is geopend, typt u een of meerdere zoektermen in het zoekveld boven in de pagina, of klikt u op een van de onderwerpen voor meer informatie over het uitvoeren van bepaalde taken.
- Video-oefeningen (www.apple.com/nl/ilife/tutorials/imovie): In deze korte videooefeningen leert u hoe u veelvoorkomende taken in iMovie uitvoert. U kunt deze oefeningen bekijken door 'Video-oefeningen' uit het Help-menu te kiezen. (Deze oefeningen zijn niet in alle talen beschikbaar.)
- iMovie-ondersteuningswebsite (www.apple.com/nl/support/imovie): op deze site vindt u nuttige discussieforums, gedetailleerde informatie over het oplossen van problemen en software-updates.

www.apple.com/ilife/imovie

© 2008 Apple Inc. Alle rechten voorbehouden.

Apple, het Apple logo, Apple TV, FireWire, GarageBand, iDVD, iLife, iMac, iMovie, iPhone, iPhoto, iPod, iSight, iTunes en QuickTime zijn handelsmerken van Apple Inc., die zijn gedeponeerd in de Verenigde Staten en andere landen. MobileMe is een dienstmerk van Apple Inc. Alle andere product- en bedrijfsnamen die worden genoemd, kunnen handelsmerken zijn van hun respectieve eigenaars. N019-1282